

Sy-li spēwal,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoču ty.

Z njebies mana
Njeh éi khmana
Ziwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

✧ Sserbske njedželske kopjeno. ✧

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez katoliciskichžerni w Budyšinje a placzi štywórtlětnje 1,50 hr. s portom.

4. njedžela adventa.

Jan. 1, 19—27.

Hodn nam steja psched durjeni. Krótke dny jenož hiščeže, a jako spēwa křesćianstwo: „Jesuf, tón sbóžnik tu je!“ So móžemy tak spēwac, to čini nam našch adventski čas žyle hinašči, hač je tam byl, hdyž hiščeže čakašče na dopjelnjenje židowski lud. Snajemy křutnosć, kotraž klinczešče je wšěch słowow Jana křesćianika. Wón wschał widzesche w tym, kiž pschincz mějesche, jenož teho, kiž dhrbjesche křudzić wšěch lud. Hdyž pak běšče Jesuf šchrystuš pschichol do šwěta, hdyž běšče so šjewil we šwojej wulkej lubosći, w kotrejž chysche pytač, ičtož běšče šhubjene, a pokřnicz, ičtož běšče wošlabnylo, dha čehnjesche do wutrobow tych, kiž jeho suacž wuknychu, wulka wjekešćic, tak so móžešče Pawol kamo w čezkim domachpytanju, hdyž ležesche w jastwie, tola napominacž k wutrobnej radošći, dokelž běšče šhonił, so, ičtož Jesufa ma, budže wjekešć, tež hdyž ma hieč psches čžemny dolh domachpytanja. Tehoda wjekešćim so jako na dopjelnjenje adventa, a prošymy Boha, so by nam dał sbóžny hodowny šwjedžen. Jan nam postaja, tak móžemy tež my pschincz k tajkemu šwjedženjej. Po našchim tekseže prajimy:

Kak pschindžemy i adventa k žohnowanym hodam?

I. So špónajemy kamyh šebje w šwojim hubjenstwie!

II. So suacž wuknyemy šnješa w jeho bohastwie.

I. Kak pschindžemy i adventa k žohnowanym hodam? So špónajemy kamyh šebje w šwojim hubjenstwie. Wón do pušćiny čahnu šhly židowskeho luda. Potajne powjesče pschindu tam wot Jordana a wabja lud. Jedny to praji k druhemu a psches žyle město klinczi słowo: Wón tu je, na kotrehož šu hi-

žom čačali našchi wózojo; dopjelnjeny je wulki čas, wo kotrymž šu wšěčžili profetojo. Wšěchón lud wě wo tym, wšchitžy řeča wo nužu w jednorej drasče, kiž njepřta lud, ale kotrehož předomanje pokuty, kotrež dže hač do wutrobny, wšchitlich k njemu čehnje; a tam dadža šo křšćic w Jordanje i křšćeniznu, kotraž ma bječ šnamjo wučžičenja, a woni šo ponižuja we špónacžu hřechow. A ičtož je Jana křšćianik, tón wosnje wěštosč šobu, so je tam wonkach šapočat wulkih wězow.

Dolho šu šo wobarali duchomni wjednižy židowskeho luda pschecživo temu tam wonkach. Čžehoda njepšchindže k nim do Jerusalema do templa? tak šo prascheja. Ale škónčnje tež woni hinał njemóžeja, hibanje je šapšchinnu šhly lud, a tak ščelu k njemu měšnikow a lewitow, so bychu s nim šo rošřčžiwšči powjesč pschinjekli wo nim.

Šchunda, w kotrejž tam 5 měšnikow a lewitow pschindu k Janej, je čžekla šchunda domachpytanja ša Jana. Jenož jene słowo i jeho rta běšče nusne, a žhly lud by jemu pschipadnył jako temu šlubjenemu Messiašej, temu Ššhnej Božemu. Ale wón wobara wšchemu tajkemu špřtowanju, a na praschenje wotpóšlaných klinczi jeho wotmolwenje: „Ša nješšym šchrystuš“. Wón wě, wón čžuje w šebi wabjenje a škutkowanje šwjateho Duchu, so je k wulkim wěžam powolan, a žadanje pschipóšnacža leži w jeho šlowje: „Ša šym předašći šlób w pušćinje: pschihotuječe puč teho šnješa, jako profeta. Jesajas praji“, ale w praswejej ponižnosčiji tola tež wě, tak je wón šam šlaby, hubjeny, hřeščny čžlowjek, kiž šaieč psched tym, kiž po nim pschincz budže, kiž přjedy njeho byl je, kotrehož čžrijowe rjemježki wón njeje dostojny rošwjasacž. Dokelž Jan šebje šameho prawje špónaje, njebudže hordy, a tak budže škónčnje bohaty ščžinjeny w špóna-

wot starscheju, wot Marki, wot czety, nanoweje kotry. Na tutu poslednju pocza so bole a bole. mjeršacž tehodla, dofelž wona i jeje warnowanjom pschezo to prawe trjebesche, a jeha, kaž mēnjeseche, sa hlupeho hólza mējeseche. A tola bē wošebje wón nanowoy hólz, fiž šebi na njeho wjele wjedžeseche. A Marka! haj, bē ju lubo mēl domach, šnadž ju tež sažo lubo smēje hdnž dom pschindže, jeli so do zyła posdžišcho na wšy pschindže. Nētkle pať bē w Barlinje. A tu bēchu so dobri towaršchojo postarali, so šesna Barlinse „Inježny“.

Wšchēdny džen wječor a njedželu popoldnju a wječor pntajše bole a bole bježadnu wješeljch towaršchow a towaršchtow, kotfiž jemu tež bóršy wotwucžichu, kaž prajachu, fastaršte a wješne waschnje šemschifhodženja. — Šdnž prajišch, so to nētkle njetrebesech haľle do Barlina ezahnyčž, so by to wotwufnył, ale so je to bole a bole tež na wšach waschnjo, njemōžu eži wjele šnapšchecžiwicž! — —

Tak bē to bylo, prjedy hačž Jan do Spandawy šobu dojedže. Tam pať doščeže jeha tež to nješbože, kaž wón prajeseche, — šnadž pať sa njeho sašwita tón džen, so praji, so bē to nješbože lute šbože! Šo jenyh nōžnyh sawješelenju bēchu jemu njedželu na ranje Šchpandawšy Barlinšich šmōčžili, dofelž bēchu Barlinšy jich towarštwo šašly, wošebje hólzy, kotrež bēchu šobu, wobežežowali. A dofelž bēchu so na ranje narejwali a napili, šu so potom tež hiščeže nabili. A šudželiz Jan nješbē žadny wuschilny Barlinar - a dosta tehodla nēšcho sa druhich šobu. Tuezži so i najmjenšcha tak džakowni wopokasachu, so Jana šobu dom na hospodu wsachu a po lēčarja pōšlachu. Tutón njetrebeseche wschal nicžo dole ežinicž, hačž jemu ranu, niz štraschnu, šašchicž a nēšcho hrjebow šrunacž. Wšcho druge dny bješe Jan šom we ložu docžinicž.

Wšch drje nētko, ežehodla šudželiz a Marka mjenje a mjenje listow i Barlina dostowachu, a ežehodla bē to po poslednim škoro i njedžel šašchlo? Jan bē šti njedžele we Šchpandawje a škoro tndžen we ložu! —

Boščeže bēchu popušchēžile, ranu žijeseche, tola Janej nješbu šepje — w šwēdomnju! Šrjelaseche, bolešche, zyly Jan bē šhoru. Šojeseche so mišchtra, dofelž so pschezo hiščeže njedželaseche —

thorošče dla, kaž bē šo jemu powjedžilo? Nē! Šcho pať to bē? Še wobrašy a šony, kotrež wodnjo a w nožy na njeho šhodžachu, hdnž bēchu te prēnje boloseče bole a bole popušchēžile. A w tutych wobrašach a šonach wotmēnjachu so Barlin a domišna, Barlinšy twaršchojo i towaršchtami a staršchej i Marku, atd. A na dobo bē jemu pschicadlo, so lēdy tndžen, a nanowoy narodniny tu šu! A wón je w Šchpandawje! A staršchej to njewēstaj! A wón leži tu a tajki. A staršchej!? —

Zyrkej a štat.

Šsynoda je 7. dezembra šwoje wuradžowanje hačž na dalšiche pschetorhnył. W šwojini poslednim pošedženju jednasche wošebje wo doľhodach duchownych kaž wo doľhodach duchownych šwontu šlužby a sawostajenyh šemrjetnyh duchownych. Wogledne šlowečžo njehodži so wo tutej wēžy nētkle hiščeže prajicž; to budže mōžno haľle, hdnž štej so štat a zyrkej dželiloj. Šdu so tuto dželjenje pschewjedže, njehodži so dženša hiščeže prajicž. Šež je konsistorštwo nadawš dostało, nashwilnje tutu wēž šriado- wacž, ale hincť hačž to tukhwilnje a tak, so tež duchowni w tutym drohim ežaju wobštacž mōža.

Š krajneho šejma, kotryž bē šo šamšny džen i prēnjemu pošedženju šeschol, šmy šlyšcheli, so je demokratišči šapōšlanž duchowny Wehrmann namjet štočil, so by šejm te psches šakon šawulowane pjenjesh, sa doľhody duchownych trēbne, pschiswolil. Duž wahladamy bóršy, hačž to nowy šejm ežini abo niz. Wnyššimy šobi, so pschiswoli, njech ma tež šozialistišku wjetšchimu a šozialistiške knježerštwo.

Džen prjedy bē šynoda domuradžila wo šašadach, po kotry- niž maja so duchowni pschecžiwu tym, fiž i zyrkwoje wuštopja, šadžeržecž. Tute wēšte šašady hačž dotcl pobrachowachu. Šak bu postajeny, so šo wuštopjenym zyrkwine ežejče pschi šhowa- nju šapowjedž; sawostajenym tajšeho mōže so, jeli so nješšu i zyrkwoje wuštopili, domjaza ežicha nutrnosečž džeržecž, ale po pohrjebje. — Šróbnišcheho wo tutym a druhim poda so tu posdžišcho —

Wótcze našch, fiž šy w nješbješach

Takle je šo nam našch luby Šbōžnik modlicž, i Bohu, Anjelej a štworiczelej nješbješow a šemje, šo wolačž, pschi- šašak, a teho, kotrehož žadny ežlowiški rošom wopšchijecž njemōže, „našch Wōž“ mjenowacž porucži; kaž by nam wšchēm i tym prajicž chžyl: jow, na wutrobje wascheho nješbješeho Wōža je to mēštacžto, hdnž w šwoju, mucžnu, bolosnu hłowu ššhilicž mōžecž, hdnž wšcho, — ale wšcho do ežista — wšcho, — mōžecž štworiczelej šložicž, šchtož šami jako psche jara ežezke brēmjo šnjesečž njemōžecž a šchtož waš jako ežezki šchžičž tlocži.

Šratije, šotra! Šsy dha to šebi hižo hdy rošpomnil šchto to sa tebe na šebi wa, so mōžesh, so šmēšch, haj so dnyšch Boha, wšchekomōžneho Anješa a štworicžela nješbješow a šemje takle: „Wótcze našch“ mjenowacž? Še to hižo jōnu do twojeje wutrobny šupilo, šy dha to hižo šacžul, šajki šlōditi rošcht, šajke šbōžne wofšchemjenje je twōj luby Šbōžnik do teju dweju šlowečkow ššhowal a položil sa tebe so šo šmēšch i Bohu bličičž i tym mjenom w hubomaj. „Wótcze našch“, so mōžesh so i zulej šwojej wutrobu wješelicž na tym: wón je twōj Wōž, ty šy jeha džecž? Š tym nam našch luby Šbōžnik šjewi a wotanka jene i tych najwjetšich a najšbōžnišchich potajn-

štwow našcheje wēry. Wón nam i tym šruče wobšwēdcži, so my, šhudži, šłobi hubjeni ludžo, w tej najbliššchej wšchimušnosčži štejimy i tym wšchekomōžnym štworicželom a šdžeržerjom nješbješow a šemje. Pschetož bliššcha pschi- wušnosčž hačž mješy Wōžom a džecžom, hačž mješy dže- ečžom a Wōžom byčž njemōje. Njeje-li to to najšrašnišche, to najšbōžnišche, šchtož mōže twoja wutroba šapšchijecž? Šy — Šoje — džecž. Šy jeha šwjatej wōžowškej wutrobje tak bliško, kaž je to jenož mōžu. Šy šy i nim i tym najšlynišchim šwjastom šwjastany, tak so ničtōn na šwēcže jōn roštorhacž njemōže; šhiba — šlyšch — šhiba twoja šomšna šamopšchnosčž! Šy šy Šoje džecž a i tobu wšchitžy, fiž šo tak modla „Wótcze našch, fiž šy w nješbješach“. Wón se šwojich nješbješ na wšchitke šwoje džecži hlada; je lubuje, šo sa nje štara, je wobarnuje, jim pomha, je šchtituje, je žohnuje, — wšchal je jich Wōčez!

A nētko wopomni ty šhoru, hubjenu, domapytany, šrudny, štyštny šratije a šotra, — wopomni, šchto to na šebi sa tebe ma, takle šo modlicž, takle šo wolačž i two- jemu wšchekomōžnemu Bohu „Wótcze našch!“ — Šdnž šy jeha džecž, dha ššhil šroschtuje šwoju mucžnu hłowu na jeha wōžowštu wutrobu, dha wotpocžint namatajch pschetož wšchitke twoje štaroseče, — šapšchitel praji — ežišneče na njeho, wón šo sa naš štara. Wšchal wón

To poslednje, shtoz synoda wobsamlny, be jene swolanje kshescjanoto zlyeho wukraja t wustupowanju pscheczitwo zadanjam ententy, woshebbe pscheczitwo temu, so hebi ententa wot Nemseje dejny a resny skot zada. Tuto swolanje wullinczi w tych stowach: „Tehodla pschivolamny Wam, kshescjanam wukraja, w mjenje Jesufa, teho pscheczela dzeczi: Sakroczeje pola Waschich wpschinosczow a wukhowajeje nasche dzeczi!“

Putu.

Wot Adolfa Czerneho (Jana Rohytn)

S pshnjow wukwobodzeneho njemoluita.

Rohytni hmy putu, po dolhich letstotkach, wot kolebki t rowu, i ranja do nozny, muzojo a zony, w starich, w mlodych letach — wot zeleznych kruhow njebe pomozu.

Nahle pschindze wichor, hrinotaze hromu, kshizachu ho blyski je wschech hweta stron; ton ho morowy srash, ton ho wróczi thromu — S krowu je putu rospaczila wonsta bron.

Spadachu je stawow, hdyz ho winowz tonal, jako shtomy hižo bechu bjes plodu — lud, kiz pod czwilemi bolostnje je stonal, wutwola we hwojej semi hwobodu.

Skat je netko rukom bjes wobruczow derje, noham bjes zeleznych putow radoшно! A reji wjekelej ho towarisch družku bjerje, wicheu ho stetowacz chze do wyhota hwobodno.

Alle tajna moz jich sapy czehnje t semi, jako bychu w putach hyscheje wostali. S datna machaja do poweiva i schidlemi, podarmo hu horje t piaczkam zadal.

Njej wam mozno sleczez! Bludni, njeawidzje, so wam dusche wobja puta trajaze, kotwane we wefach? S nimi njeleczeje t wpschinam, hdyz blyshecja serja skhadzaje.

Storhajeje te puta, kiz wasz wobja mbuja: wot nich wukwobodza waschi profeczi. Storhajeje je wschudzom, hdyz je bolnje czuja, so tez dusche wasche njeihu wotroczi!

So hu jako ptaczki slitujo nad semi, so hu jako hwetko, kotrež scheri dny — so wjaz njeihmy jako w jastroje sa murjemi, so je narod tez wopradowe hwobodny!

S bliffa a f dalofa.

Se Eserboto dyrbinny netk tez wo frawnych rubjenistwach a njeslutkach hlyshecz, kaz n. psh. i Wulleho Wjeltowa a Eumoczi. Njeh dre je ho tez w tuymaj najpomujenymaj padomaj wukopa, so hu zuly tute njeslutki sfuczili, dha pak tola wscho to, shtoz ho pschi tym hobu wukopa, to dobre njeno, kotrež nascha Lujiza hyscheje mejesche, fest. Dreshna mysl, we wulfej woinje narodzena, dohyna ho tez do nascheho kerbskeho kraja, abo lepje, je ho dohyla do nascheho kerbskeho kraja a dohyna hebi wjaz a wjazy tych domoto a wutrobow. Je tak, so hmedzachmy thdzenja i tekstom 3. adventa prajicz, so hmy kaz Jan ton fezentk w jastwie, w nysach a dwelach, niz pak kaz Jan dny t temu, kotryz je kam ta wernosc, ta pomoz, t Jesufej Khrystufej. A tola je advent! A tola won pschikhadza! Njedyrbinny my to i zylej hwojej wutrobu prostwu a dobroproshenje czwicz, ho modlo:

„O Jesu, hwecz mi i huadu, so ja cze lubo mam!
O Jesu, daj mi radu, so tebi shwalbu dem!“
A. we B. sa hody. — B. w B. sa Nowe leto.

Samolwity redaktor: Jarat Wyrzac w Roskaczach.
Czischcz a naklad: Esmlerjez knihicizschczetnja, sap. druzstwo i wobmj. ruk. w Rudyschinje.

tez hinaf njemoze a nochze tez jako nasch Woczez, hdyz hmy my jeho dzeczi. Starschej ho tola pschey sa hwoje thore, hubjene dzeczo najbole starataj. To je jimaj kam ton Anjes tak do wutrobny polozi, dha won tez tebe hubjeneho, thoreho, domapytaneho wopuschczicz a skhombzicz njemoze. Jenoz ty njewopuschcz jeho, jenoz ty njeskhombz ho t njemu tak wolacz, kaz to Bozemu dzesczu ho wolacz klysha: „Wotcze nasch, kiz sy w njebjesach“. Haj, wolaj ho tak sprawnje, tak domerjenjapoknje t njemu, so ho twoj „Wotcze nasch“ t tronej twojeho Boha pscheczischcz psches wshittke stonanja, sdychowanja, starosche, bolosche a styski twojeje wutrobny.

Hdyz twoj Anjes a Sböznił takle ho modlicz, t Bohu ho wolacz, i Bohom reczez, Boha proshcz, czi pschikaze, dha i tym tebi niz jenoz wuczel pokaze, hdyz ty czehnycz, ho we twojej nusy, thoroschi, srudobie skhowacz mozesch, ale won tez tola dze, so by cze pohyluil, thmaneho czinil, tak wjekele, troschnje, i dzeczazej wutrobu, haj, thoble ho modlicz po jeho sbözniškej wutrobje:

„Wotcze nasch, . . . hwjeczene budz twoje mjeno.“
Ty sy thory, srudny, domapytany. Kat dha to, so twoj Sböznił cze wuczi, tebi i tym pschikaze, niz wo twoju pomoz, ale najprjodzy wo hwjeczenje Bozeho mjena ho modlicz. Tebi i tym pschikaze, pschezo saho, najprjodzy na

twojeho njebjeskeho Wotza myšlicz; pschezo to we woczomaj mecz, so jeho czech a shwalbu pschipowjedacz, roscherjez a pschisporjez, twoja najprenscha naleznosc byez dyrbi? Haj, luby bratije, luba potra! hdyz ty psched tron twojeho njebjeskeho Wotza jako jeho dzeczo stupisch, dha to njeskmesch hinaf, hacz so sabudzesch na hwoju thoroscz, srudobu, domapytanje myšlicz, so ty jeno njeprajisch, Wotcze, hladaj jow twoje hubjene dzeczo skorzi a stiwli, tak ho jemu hubjenje dze, tak wjele a czechy dyrbi czechicz. — Tak jenoz hebicziwosc reczi; tak jenoz hebicziwmy, jenoz ton czlowjek, kiz niczo na hwecze njesnaje, prensche, nusnische, lepsche, hacz hwoju kamšnu wosobu, — moze jednac a ho sadzerzez. Boze dzeczi wuczi jich Sböznił ho modlicz, ho t Bohu wolacz, kat je ho won kam modlił a t Bohu wolacz; po jeho sbözniškej wutrobje ho modlicz rekla: „Wotcze nasch, hwjeczene budz twoje mjeno.“ — S tym ty jako Boze dzeczo proshsch wo to, i tym ty wuprojisch to hluboke zadanje twojeje dzeczazeje wutrobu, so by mjeno twojeho njebjeskeho Wotza w tej najwyschschej czechci wot wshittlich czlowškich dzeczi dzerzane bylo, a žane i jich njeskhombzilo tu czech a shwalbu jemu woprowacz, kotraž jemu klysha a jemu dacz wshitzny winojczi hmy.

(Pshichodnje dale.)